

PROGRAMOVÉ VYBAVENÍ CONSUL 2717.

Kazeta SWK 8: Databankový program EVIDENCE

Autor: Tomáš Svec, Praha

příručka uživatele

00/? EVIDENCE
00/? EVIDEDIT
00/E ZAJ.CIN.
00/E CL.ZAKL.
00/E SEZNAM

Vydal: INCOTEX, státní podnik, Hybešova 42, 656 64 Brno

1. Úvod

EVIDENCE verze 1.0 je univerzální databázový systém určený pro počítače typu PMD 85 a CONSUL 2717. Základní nevýhodou však zůstává použití kazetového magnetofonu pro uchování dat.

Základ EVIDENCE je tvořen dvěma programy. První z nich, EVID-EDIT, slouží k definování názvů a typů položek a vytváří prázdný soubor, určený k zaplnění požadovanými daty. Druhý z nich, EVIDENCE, slouží k vlastnímu pořizování dat, opravám, vyhledávání a výpisu požadovaných údajů. Program informuje uživatele o jménu zpracovávaného souboru i jeho názvu na kazetě a nabízí seznam funkcí, které lze zvolit stiskem jediné klávesy.

V počítači CONSUL 2717 je maximální velikost paměti pro data asi 20kB, což představuje zhruba 300 listů jednoduché osobní evidence obsahující jméno, příjmení, adresu, datum narození a telefonní číslo. Uživatel má možnost nastavit horní hranici paměti, nad kterou si může uložit například vlastní tiskovou rutinu.

Následující příručka obsahuje tři základní části. V prvních dvou částech jsou popsány programy 'EVIDENCE' a 'EVIDEDIT'. Ve třetí části je uveden příklad zřízení a použití evidence.

2. Načtení programu a jeho spuštění

Načtení programu se provádí z operačního systému (Os ready) příkazem MGLD 00. ~~Během nahrávání program vykreslí obrázek.~~ V případě, že se program nahraje správně, ~~sám se spustí a požádá o nastavení maximální adresy (u C2717 je to max. 7FFFFH). Minimální adresa může být 4000H. Adresa se zadává v šestnáctkové soustavě a číslice 'A'-'F' musí být napsány velkými písmeny. Budete-li chtít program opustit ('RST') a opět spustit, je nutné tuto adresu nastavit pod 7E00H (MONITOR by přemazal data svou pracovní oblastí). Program dále požádá o zadání aktuálního data, které se zapisuje v obvyklém pořadí: den-měsíc-rok. Jednotlivé části jsou odděleny tečkami nebo mezerami. Po zadání data se spustí funkce LOAD, popsaná dále, a program očekává nahrání datového souboru. Po úspěšné nahrávce se spustí vlastní program.~~ V JVHP 0000

3. Všeobecné zásady

3.1. Pojmy

- Aby nedocházelo k nedorozuměním, sjednotíme si některé pojmy:
- Položka - Základní jednotka dat. Může být typu TEXT, DATUM, ČÍSLO a VÝČET. Jejich popis bude uveden dále.
- Záznam - Jednotka dat skládající se z položek (např. všechny údaje o jednom člověku).

Soubor - Všechny záznamy uložené v paměti počítače.

Aktuální - Právě vybraný záznam, jehož číslo je vypsáno v informačním řádku; může být vypsán na obrazovce.

Informační řádek - řádek, který je umístěn ve spodní části obrazovky a obsahuje tyto části:

1. Blikající obdélník - informuje o nastavení malých nebo velkých písmen.
2. Diakritický znak podle nastavení klávesou C-D.
3. V programu EVIDEDIT obsahuje třetí část zpravidla návodnou otázku.

V programu EVIDENCE obsahuje informace o čísle aktuálního záznamu, počtu záznamů a velikosti volné paměti.

Typy položek:

Text - Položka může obsahovat libovolná písmena.

Číslo - Položka může obsahovat pouze číslice, mezery a tečky.

Výčet - Obsahuje předem definované texty, které mohou být cyklicky měněny.

Datum - Může obsahovat pouze datum.

3.2. Klávesnice

Evidence "umí" celou rozšířenou abecedu ASCII, což představuje malá i velká písmena české abecedy.

3.2.1. Malá a velká písmena

Po stisknutí klávesy F11 si na klávesnici velká a malá písmena vymění místo - tj. velká písmena se píší se shiftem a malá bez něj. Toto je indikováno blikajícím obdélníkem na začátku informačního řádku. Bliká-li prázdný, píší se malá písmena bez shiftu.

3.2.2. Čeština

Protože klávesnice počítačů PMD 85 a C2717 není uzpůsobena pro češtinu, háčkočárkové znaky se mohou psát takto:

1. Podobně jako na psacím stroji, tedy pouze stisknutím jednoho tlačítka (F0 až F10) a to v tomto pořadí:

F0	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10
U	E	S	C	R	Z	Y	A	I	E	O
ú	ě	š	č	ř	ž	ý	á	í	é	ů

2. Druhý způsob je na psaní poněkud pomalejší, ale časem si lze na něj zvyknout a psát plynule. Spočívá v tom, že klávesou 'C-D' nebo 'C-D' navolíte příslušný diakritický znak, který se vypisuje na začátku informačního řádku a až potom napíše-

te příslušné písmeno. Opakovaným stiskem klávesy 'C-D' dosáhnete postupně znaky: čárka, háček, přehláska.

Příklad:- Chcete-li napsat A, stisknete C-D,A

- U pište jako s háčkem : C-D,C-D,U

- O jako: C-D,C-D,O a pod.

3.3. Vyhledávání

Uživateli jsou přístupná pouze data, která souhlasí s vyhledávacím formulářem, ostatní jsou "neviditelná" a je možné se k nim dostat až po změně vyhledávacího formuláře. Je-li v souboru, který byl právě nahrán z kazety, vyhledávací formulář vyplněn tak, že nesouhlasí pro žádný záznam, vypíše se hlášení 'Žádná data'. Data se objeví až po změně vyhledávacího formuláře.

4.Ovládání

Pro jednoduchost a názornost byl zvolen systém "menu", kde lze požadovanou funkci zvolit stisknutím jediné klávesy - té, jejíž znak v názvu zvolené funkce je zobrazen inverzně (v tomto popisu je znak podtržen>. Hlavní menu obsahuje text:

" Data MGF Tisk Smazat Počet X-třídít ? "

- - - - -

Blikající otazník za textem znamená, že program čeká na zvolení funkce, v tomto případě můžete stisknout D,M,T,S,P a X.

4.1. DATA

Tato část slouží k vlastní operaci s daty. Umožňuje jejich prohlížení, vyhledávání a opravy.

4.1.1 Pohyb v záznamech

Tato část se řídí již popsanými pravidly, je tedy možné vypsat pouze data, která souhlasí s vyhledávacím formulářem.

<- Vypíše předchozí záznam, který se stane aktuálním a je možné ho smazat, opravit atp.

-> Vypíše se následující záznam.

HOME Vypíše se první záznam.

END Vypíše se poslední záznam.

4.1.2. Opravy v datech

Opravit ed.Radku ed.Dat Pridat Vlozit Smazat Hledat Konec

- - - - -

4.1.2.1. Opravit

Po stisknutí **O** se na první položce aktuálního záznamu vykreslí kurzor - blikající obdélník a v aktuálním záznamu je možno provést změny. Tato funkce se provede pouze za předpokladu, že je vypsán nějaký záznam (nebylo-li vypsáno hlášení 'Žádná data'). Po odeslání zůstane záznam vypsán pouze za předpokladu, že i nadále souhlasí s vyhledávacím formulářem.

4.1.2.1.1. Editace řádku

Při opravování jedné položky můžete používat níže uvedené funkční klávesy. U položek typu "TEXT" můžete psát všechny dosažitelné znaky. U položek typu "ČÍSLO" a "DATUM" pouze čísla od 0 do 9, mezeru a tečku. Přitom tečka ani mezera neznamena desetinné číslo (Položka typu ČÍSLO s čísly nijak neočítá, pouze nedovolí zapsat něco jiného než číslice). Proměnná typu VYČET se mění cyklicky všemi klávesami bez rozdílu. U proměnné DATUM je kontrolována syntaxe zápisu datumu. To musí souhlasit s některým z následujících formátů:

1.1.1989	=>	01.01.1989	31.12.89	=>	31.12.1989
01.01.0089	=>	01.01.0089	0.0.0000	=>	00.00.0000
.....	=	00.00.0000			

Z přehledu je vidět, že nejste v podstatě nijak omezováni a že zároveň není možné napsat zcela nesmyslné datum. Program samozřejmě nehlídá počty dní v měsíci a přestupné roky. Poslední způsob je pro případ, že si nejste jisti datem, nebo chcete-li zahrnout celý měsíc, případně rok (pro celý měsíc srovn roku 1989 tedy zadáte 0.8.89). Toto je důležité při vyhledávání. Tam, kde se nalézá 0, bude souhlas pro kterékoliv číslo. V případě, že s žádným z těchto formátů datum nesouhlasí, nedovolí program opustit položku.

Přehled použitelných kláves:

F11	Výměna malých a velkých znaků.
C-D	Nastavení háčku nebo čárky.
<-	Posune kurzor o jeden znak doleva.
->	Posune kurzor o jeden znak doprava.
HOME	Nastaví kurzor na první znak položky.
END	Nastaví kurzor na poslední znak položky.
CLEAR	Smaže položku (zaplní ji tečkami).
ICLEAR	Smaže položku od kurzoru doprava.
RCL	Obnoví původní obsah položky (ten, který byl vypsán před tím, než se na ní ocitl kurzor).
INS	V místě kurzoru vloží mezeru a zbytek textu posune o znak doprava.
DEL	Smaže znak, pod kterým stojí kurzor, zbytek textu posune doleva.

4.1.2.1.2. Editace dat

Pro pohyb mezi položkami slouží tyto klávesy:

!<-,!<- Nastaví kurzor na předcházející položku.
!->,->! Nastaví kurzor na následující položku.
!HOME Nastaví kurzor na první položku.
!END Nastaví kurzor na poslední položku.
EOL Nastaví kurzor na následující položku. Byl-li na poslední položce, ukončí se editace.
WRK Ukončení editace. Za předpokladu, že se záznam vejde do souboru, запиše se, pokud ne, smaže se a počítač vypíše text 'Soubor je plný'. Potom se ozve varovný signál.

4.1.2.2. Přidat

Po stisknutí P se vypíše formulář shodný s vyhledávacím formulářem, do toho nyní můžete doplnit potřebné údaje. Po opuštění formuláře klávesou WRK nebo EOL na poslední položce se zařadí na konec souboru v případě, že se soubor nemá řadit podle abecedy. Jinak se zařadí na patřičné místo. Souhlasí-li záznam s vyhledávacím formulářem, zůstane aktuální a tedy i vypsaný, jinak se vypíše formulář, který byl aktuální před použitím této funkce.

4.1.2.3. Vložit

Po stisknutí V se vypíše prázdný formulář, který můžete vyplnit. Pokud se soubor nemá řadit podle abecedy, запиše se před aktuální záznam. Zbytek je stejný jako u funkce "Přidat".

4.1.2.4. Smazat Smaže právě aktuální záznam.

4.1.2.5. Hledat

Toto je jedna z nejdůležitějších funkcí programu. V první části vypíše vyhledávací formulář, který můžete změnit stejně jako ve funkci "Opravit". Po opuštění formuláře program najde první záznam, který s tímto formulářem souhlasí. Vyhledávání se řídí funkcí "AND" (a zároveň), tzn. že všechny údaje uvedené ve vyhledávacím formuláři musí souhlasit s příslušným záznamem. Také lze do jedné položky napsat více slov oddělených mezerou nebo tečkou. Hledání v rozsahu položky se rovněž řídí funkcí AND - všechna uvedená slova se musí v položce vyskytovat, teprve potom dojde ke shodě. Slova mohou být v libovolném pořadí; lze napsat "Petr Tomáš" nebo "Tomáš Petr". Pro vyhledávání se neuvažují háčky a čárky a rovněž není rozdíl mezi malými a velkými písmeny - slova "Tomáš" a "TOMAS" jsou z hlediska vyhledávání shodná. Položka typu ČÍSLO se porovnává stejně jako položka TEXT. Pro položku DATUM platí tato pravidla:

1. Napíšete-li přesné datum bude souhlasit pouze toto.
2. Napíšete-li místo některého údaje (den.měsíc.rok) nulu, bude souhlasit pro všechny ostatní - např. 00.1.0000 bude vyhledávat všechny záznamy z ledna libovolného roku.
3. Bude-li ve vyhledávacím formuláři uveden rok větší než 3000, pokusí se EVIDENCE porovnávat datum jako interval let. Způsob je nejlépe vidět na příkladu:

ve vyhledávacím formuláři

0.0.3070

0.0.7030

souhlas pro:

X.X.1930 - X.X.1970

X.X.7030

4.1.2.6. Konec Návrat zpět do hlavního menu.

4.2. MGF

Soubor ukládaný na kazetu obsahuje tyto části.

1. Hlavičku shodnou s hlavičkou OS (monitoru) s prefixem 'E'.

2. Rozšířenou hlavičku.

Tato hlavička obsahuje plný název souboru (20 znaků) a datum poslední aktualizace. Je vypisována v případě, že při nahrávání nebo kontrole nesouhlasí název a ve funkci "Hledat".

3. Tiskovou tabulku.

4. Třídící tabulku.

5. Vyhledávací formulář.

6. Vlastní data.

Menu "MGF" obsahuje tyto příkazy:

" MGF Save Load Merge Hledat Check Jméno Konec ? "

- - - - -

4.2.1. Save

Při záznamu dat na kazetu se soubor ukládá pod číslem 0, prefix záznamu je E a název je ten, se kterým byl soubor nahrán do počítače nebo změněn příkazem "Jméno" a je vypsán v pravém horním rohu obrazovky. Funkce obsahuje další menu obsahující tyto funkce:

"SAVE Celý soubor Vybraná data Konec ?"

- - - - -

4.2.1.1. Celý soubor

Nahraje všechny záznamy, které jsou uloženy v paměti.

4.2.1.2. Vybraná data

Nahraje všechny záznamy souhlasné s vyhledávacím formulářem. To je výhodné hlavně v tom případě, je-li soubor tak plný, že se již nevejde do paměti. Můžete si jeden základní soubor rozdělit

na více menších souborů. Například podle jmen: máte v souboru příliš mnoho Tomášů a Petrů. Můžete z nich tedy udělat tři nové soubory (soubor "Tomáš", "Petr" a "Zbytek"). Soubory "Tomáš" a "Petr" je možné opět příkazem "Merge" znovu spojit v jeden soubor. Toto se dá využít i v mnoha dalších variantách, které jistě sami domyslíte. U delšího souboru je prodleva mezi zvolením funkce a vypsáním textu "Zapni magnetofon a stiskni libovolnou klávesu" již poměrně dlouhá (3-4 sekundy). Je potřebná pro výpočet délky bloku. Rovněž při vlastním nahrávání jsou mezi jednotlivými záznamy kratičké mezery. Není vhodné si takové soubory uchovávat na kazetě. Za normálních podmínek to nevadí, při nekvalitní kazetě či magnetofonu, to může činit někdy potíže, nehledě k tomu, že takový soubor na kazetě "nevypadá" dobře. Odstraníte to jednoduše tím, že soubor znovu nahrajete do EVIDENCE (případně kopírovacího programu) a opětovně nahrajete na pásku.

4.2.1.3. Konec Navrátí řízení zpět do menu "MGF"

4.2.2 Load

Požádá o zadání jména souboru, který se má nahrát. Obsahuje-li název pouze mezery a tečky, nahraje se soubor s libovolným jménem. Pokud se již začne nahrávat nějaký soubor (tedy po vypsání hlásky "Nahrávám"), není možné se vrátit zpět do menu. To proto, že byla již přemazána část dat. Při chybě vypíše program hlášení " Chyba nahrávání !" a ozve se varovný signál. Po stisku libovolné klávesy požádá opět o název a funkce se opakuje, dokud se nenahraje bezchybně správný soubor. Chyba může nastat i tak, že se soubor nevejde do paměti. To je potřeba mít na zřeteli při nastavování maximální adresy a při vytváření dlouhých souborů. Po správném načtení do počítače se vypíše datum poslední aktualizace. To se již nikde neuchovává a je přemazáno novým datem zadaným na začátku programu.

4.2.3 Merge

Tato funkce umožňuje spojovat pouze dva různé soubory dat. Tisková tabulka ani vyhledávací formulář se nenahrávají. Základní formulář musí být u obou souborů naprosto stejný. Pokud se soubor do paměti nevejde nebo nesouhlasí základní formulář, vypíše se hlášení: 'Chyba nahrávání' a soubor zůstane v původním stavu (jako před použitím funkce). Po správném načtení se vypíše datum poslední aktualizace a provede se seřazení podle zadaných parametrů. Pokud nebyly žádné zadány, soubor zůstane v původním stavu s tím, že přikrhaný soubor je na konci.

4.2.4. Hledat

Po stisknutí 'H' se smaže menu a program čeká na hlavičku souboru z magnetofonu. Je-li prefix záznamu E, nahraje i rozšířenou hlavičku a tu vypíše.

4.2.5. Check

Tato funkce kontroluje správnost záznamu. Chová se stejně jako funkce 'Load', pouze s rozdílem, že nezapisuje do paměti.

4.2.6. Jméno Požádá o zadání jména souboru pro funkci 'Save'.

4.2.7. Konec Vrátí se zpět do hlavního menu.

4.3. Tisk

Tato funkce umožňuje tisk souboru nebo jednotlivých záznamů na tiskárnu, kam se posílají údaje v pořadí, ve kterém jsou uloženy v tiskové tabulce. To umožňuje tisknout záznamy v libovolných formátech a případně pouze některé položky.

Funkce tisk obsahuje další menu:

" TISK Vybrané Aktuální Definice Konec ? "

- - - -

4.3.1. Vybrané

Vytiskne všechny záznamy, které souhlasí s vyhledávacím formulářem.

4.3.2. Aktuální Vytiskne aktuální záznam.

4.3.3. Definice

Po zvolení této funkce se smaže obrazovka a do horní části se vypíše, kolik znaků na řádek má tiskárna tisknout a kolik mezer se má před každým začátkem řádku poslat. Pod tyto údaje se vypoíše prvních deset položek tiskové tabulky. Tisková tabulka může obsahovat cca 180 položek. To stačí i k velmi složitým výpisům.

Tato funkce obsahuje další menu:

Definice tisku "<- -> HOME END INS DEL Počet Konec ?"

4.3.3.1 <-, ->, HOME, END.

Tyto klávesy umožňují pohyb v tiskové tabulce obvyklým způsobem.

4.3.3.2. INS

Slouží ke vkládání nové položky do tiskové tabulky. Funkce se provede pouze za předpokladu, že není plná tisková tabulka. V opačném případě se na místě první vypsané položky nakreslí blikající otazník a zbytek tabulky se odsune dolů. Ve spodní části se vypíše text '1-7'. Program čeká na zadání čísla od 1 do 7. Potom zařadí příslušnou položku tiskové tabulky.

Seznam položek tiskové tabulky:

- 1 Název - Pošle na tiskárnu název položky (např. "Jméno:"). Při definici se za text "Název" vypisuje ještě prvních asi 30 znaků příslušného textu. Při zadávání se za textem "Název" vypíše "000" a čeká se na zadání čísla příslušné položky, které je možné zjistit při zadávání formuláře. Při zadání se číslo 000 bere jako číslo 001.
- 2 Data - Pošle na tiskárnu obsah příslušné položky (např. Novák). Zbytek je stejný jako u "Název".
- 3 Mezery - Pošle na tiskárnu příslušný počet mezer.
- 4 CRLF - Pošle na tiskárnu znaky pro odřádkování -CR, LF (0D, 0A)
- 5 Číslo - Vytiskne pořadové číslo záznamu.
- 6 Byte - Pošle na tiskárnu zadaný byte. Tím je možné na tiskárnu posílat kontrolní znaky (např. pro NLQ tisk, hustý tisk, dvojité písmo apod.)
- 7 Pauza - Požadá o stisk libovolné klávesy a až potom pokračuje v tisku. To je vhodné použít, potřebujete-li tisknout každý záznam na samostatný list papíru.

4.3.3.3. DEL

Vymaže položku z tiskové tabulky. Tu položku, která je vypisována jako první. (Položka "Konec" se nedá vymazat).

4.3.3.4. Počet

Slouží ke změně počtu tištěných znaků na tiskárnu a pro změnu počtu mezer před tištěným řádkem. Po spuštění čeká na zadání obou těchto hodnot. Počet tištěných znaků musí být větší než 20 a menší než 256. Počet mezer musí být alespoň o 10 menší než celkový počet znaků.

4.3.3.5. Konec

Vrátí řízení zpět do menu "Tisk"

4.3.4. Konec

Vrátí řízení zpět do hlavního menu.

4.4. Počet

Zjistí a vypíše počet vybraných záznamů.

4.5. X-Třídít

Touto funkcí se zadává třídící tabulka a následně se provede třídění celého souboru podle této tabulky. Tabulka se zadává tak, že napíšete číslo položky, podle které mají být záznamy seřazeny. Čísla položek se zadávají podobně jako ve funkci 'Definice tisku' tím, že se napíše číslo příslušné položky. Zadáním '000' se zadávání ukončí a vypíše se hlášení 'Čekej'. Potom se provádí seřazení souboru. Tato operace je časově náročná a může trvat až několik minut. Tuto funkci je možno přerušit stiskem klávesy 'STOP', ale pouze při úplném zatřídění celého záznamu. To znamená, že je nutno držet klávesu 'STOP' stisknutou poněkud déle, než je akceptována. Po přerušení této funkce zůstane soubor v relativně "rozházeném" stavu a vymaže se třídící tabulka. Po úspěšném seřazení zůstane třídící tabulka ve stavu, v jakém byla zadána a změny dat se pak provádějí podle této tabulky dokud nezadáte tabulku novou. Tabulka se ukládá na kazetu spolu se souborem. Stejně jako tisková tabulka se zpět do počítače nahrává pouze příkazem 'Load' a při použití příkazu 'Merge' zůstává beze změny. Pokud chcete mít soubor neseřazený, můžete do první položky třídící tabulky zadat '000'.

5. Dodatek pro programátory

V této části se můžete seznámit s tím, jak je možno připojit vlastní tiskovou rutinu.

5.1 Tisková funkce

Standardní tisková funkce je orientována na připojení tiskárny CONSUL 2111-3. Připojení je tedy stejné jako pro BASIC.

Pro připojení vlastní tiskové rutiny slouží následující údaje. Na začátku EVIDENCE i EVIDEDIT se nalézají skoky na tyto podstatné rutiny:

- 0000 začátek programu;
- 0003 tisk háčkočárkového písmene (znak v registru A)- volá rutinu na adrese 0006;
- 0006 tisk neháčkočárkového písmene (znak v registru A);
- 0009 inicializace tiskárny.

Pro uložení vlastní rutiny můžete použít oblast nad maximální adresou zadanou na začátku programu.

6. EVIDEDIT

Tento jednoduchý program slouží k vytváření základních formulářů. Umožňuje přidat a ubrat položku, nahrání formuláře na kazetu a tisk formátu formuláře.

5.1. Nahrání a spuštění

Program se nahrává z MONITORU příkazem MGLD 00, *JOHP 0000*.

Po úspěšné nahrávce se vypíše číslo verze a následuje zadání hlavního názvu souboru a názvu souboru do hlavičky na magnetofon. Všechny operace jsou doprovázeny příslušnou otázkou.

6.2. Ovládání

Po zadání názvu se soustří funkce 'Další položka' (viz dále). Po provedení této funkce se vypíše menu obsahující funkce:

"Další položku Ubrat Save Tisk Konec ?".

- - - - -

Systém výběru příslušné funkce je v podstatě stejný jako v programu EVIDENCE.

6.2.1. Další položka

Požádá o zadání názvu položky. Tento název může být dlouhý maximálně dva řádky (tj. 96 znaků). Požadujete-li, aby text končil mezerami, napište na konec názvu znak '@'. Ten se nebude vypisovat, ale až k němu se budou vypisovat mezery. Po zadání názvu vypíše text "Text Výčet Číslo Datum ?" a čeká na zadání příslušného typu položky. Pokud ne zadáte typ "Datum", požádá program o zadání délky dat. Ta může být také maximálně 96 znaků. Potom program požádá o zadání souřadnic X a Y. Souřadnice X může nabývat hodnot 0-47 a souřadnice Y od 0 do 12. Po zadání těchto parametrů se do pracovní části obrazovky vypíše na patřičné místo zadaná položka.

6.2.2. Ubrat

Tato funkce vymaže poslední zadanou položku a vypíše příslušně změněný formulář.

6.2.3. Save Nahraje na kazetu soubor pro program EVIDENCE.

6.2.4. Tisk

Nejdříve vytiskne hlavní název souboru a potom vytiskne formát souboru, který vypadá takto: "číslo položky, název položky, délka dat a typ položky". U položky typu "Výčet" je délka nahrazena počtem možných výčtů.

6.2.5. Konec Konec programu - skok do MONITORU.

6.3. Tisková funkce

Zapojení tiskárny a tiskové vektory jsou stejné jako v programu EVIDENCE.

PRIKLAD POUZITI EVIDENCE =====

Nejdříve si důkladně přečtete manuál. Případné nesrovnalosti Vám snad budou vysvětleny v této části. Postupujte podle tohoto návodu. Na papír si rozvrhněte co chcete evidovat. Například:

Název položky	délka dat	typ položky
Jméno:	14	Text
Příjmení:	17	Text
Datum narození:	10	Datum
Odbornost:	10	Text
Člen od:	10	Datum
Adresa:	41	Text
Zaměstnavatel:	34	Text
Telefon:	10	Text
Telefon (zam.):	10	Text
Ridičský průkaz:	10	Text
Členské příspěvky:	2	Výčet
- 5		
- 10		
- NE		
Klubové příspěvky:	4	Číslo
Účast na akcích:	20	Text
Poznámka:	39	Text
:	39	Text

Máte-li tabulku, je dobré si na čtverečkový papír rozvrhnout, jak má výsledný formulář vypadat. Obrazovka má 48 znaků na řádku (počítáno 0 až 47) a 13 řádků (počítáno 0 až do 12).

11111111112222222222333333333344444444
012345678901234567890123456789012345678901234567

```
0|Jméno |----12----| Příjmení |-----17-----| |
1|Dat.nar. |---10---| |
2|Odbornost |---10---| Člen od |---10---| |
3|Adresa |-----41-----| |
4|Zaměstnavatel |-----34-----| |
5|Telefon:|---10---| Telefon (zam.):|---10---| |
6|Ridičský průkaz: |---10---| |
7| | |
8|Členské příspěvky:| | Klubové příspěvky:|4| |
9|Účast na akcích:|-----20-----| |
10|Poznámka:|-----39-----| |
11| |-----39-----| |
12| |
```

Po vytvoření takové tabulky si již zapnete počítač a pomocí příkazu MGLD 00, EOL nahrajte program EVIDEDIT. Po nalezení hlavičky by měl počítač vypsat: 00/? EVIDEDIT. Pokud počítač vypíše něco jiného, přerušte nahrávání a operaci opakujte. Po úspěšném nahrání se EVIDEDIT sám spustí. V opačném případě se do spodní části obrazovky vypíše ++file error++.

Je nahrán program EVIDEDIT, lze začít s vytvářením evidence.

Pod spodní řadou znaků '*' je umístěn informační řádek, který obsahuje tyto části:

1. Blikající obdélník - informuje o tom, jestli jsou nastavena malá nebo velká písmena. Je-li prázdný, píš se malá písmena bez shiftu a velká s ním. Klávesou 'K11' je možné na klávesnici "prohodit" malá a velká písmena. To je indikováno tím, že v obdélníku začne blikat písmeno C.
2. Na druhém místě se vypisuje diakritický znak, který se volí klávesou 'C-D'. Zvolené diakritické znaménko lze použít pro zápis jednoho písmene, poté se automaticky zruší.
3. Třetí oblast slouží v programu EVIDEDIT zpravidla k vypisování otázek.

První, co program po svém spuštění požaduje, je zadání hlavního názvu souboru. Zvolte název ('Členská základna'), запиšte ho do levé horní části obrazovky a odešlete pomocí klávesy EOL. Dále program požaduje zadání toho názvu souboru, pod kterým bude nahrán na magnetofonovou kazetu. V tomto názvu pokud možno používejte pouze velká písmena bez diakritických znamének.

Vytvoření formuláře začíná žádostí počítače o zadání první položky. Pro náš příklad může být postup následující:

Vypisuje počítač	pište	poznámka
Zadejte název 001. položky.	Jméno @ 'EOL'	Znak '@' zajistí výpis jedné mezery za slovem "Jméno".
Zadejte typ položky "Text Výčet Číslo Datum"	T	Tímto byl zvolen typ TEXT.
Zadejte délku dat :000	12,EOL	Položka "Jméno" bude mít maximálně 12 znaků,
Zadejte souřadnici X:000	0,EOL	První znak názvu položky ("Jméno") bude na pozici 0,0 tj. v levém horním rohu střední části obrazovky.
Zadejte souřadnici Y:000	0,EOL	

Tím skončilo zadání první položky. Počítač nabídne:

"Další položku Save Ubrat Znovu Tisk Konec"

Stisknutím 'D' obdobně pokračujete v zadávání dalších položek. Zkráceně si uvedeme ještě několik z nich:

1. 'Dat.nar @','EOL';'D';'0','EOL';'1','EOL'

Zavede položku se jménem "Dat.nar" typu "Datum", která bude vypisována na pozici 0,1, tj. začátek druhého řádku střední části obrazovky.

2. 'Členské příspěvky','EOL';'V';'2','EOL';'5','EOL';
'A';'10','EOL';'A';'NE','EOL';'N';'0','EOL';'8','EOL'

Zavede položku s názvem "Členské příspěvky" typu "výčet", která může nabývat hodnot: '5' (členská známka za 5 Kčs)
'10' (členská známka za 10 Kčs)
'NE' (příspěvky nezaplacený)
'...' nebylo zadáno (jiná možnost)

Položka se vypíše na pozici 0,8 ve střední části obrazovky.

3. 'Klubové příspěvky','EOL';'C';'3','EOL';'23','EOL';
'8','EOL'

Zavede položku s názvem "Klubové příspěvky" typu "Číslo" na pozici 23,8 střední části obrazovky.

4. 'EOL';'T';'39','EOL';'9','EOL';'11','EOL'

Zavede bezejmennou textovou položku délky 39 znaků, která tvoří pokračování položky "Poznámka".

Pokud se Vám předchozí zhuštěný zápis zdá být příliš neohledný, uvědomte si, že z něj byly vypuštěny všechny návodné otázky počítače. Projdete-li si zapsaný postup sami, zjistíte, že neohlednost je pouze zdánlivá.

V průběhu celého zadávání můžete kontrolovat stav formuláře na obrazovce. Případné chyby je třeba opravit ihned příkazem "Ubrat", který zruší poslední zadanou položku.

Po skončení celého zadávání použijte funkci "Save". Tato funkce vypíše text žádající o spuštění magnetofonu a stisknutí libovolné klávesy. Potom nahraje na kazetu soubor pro program EVIDENCE.

Nakonec vytisknete přehled položek. Pro uváděný příklad vypadá takto:

Členská základna

=====

001 Jméno 012-T
002 Příjmení 017-T
003 Dat.nar. 010-D
004 Odbornost 010-T
005 Člen od 010-D
006 Adresa 041-T
007 Zaměstnavatel 034-T
008 Telefon: 010-T
009 Telefon (zam.): 010-T
010 Řidičský průkaz: 010-T
011 Členské příspěvky: 004-V
012 Klubové příspěvky: 004-C
013 Účast na akcích: 020-T
014 Poznámka: 039-T
015 039-T

Tento seznam si vytiskněte a dobře uschovejte, protože je nutné znát přiřazení čísel a názvů položek pro pozdější operace s daty. Po ukončení práce s programem není možno již výpis na tiskárně získat.

Nakonec opusťte program klávesou K a nahrajte z kazety soubor EVIDENCE.

Po načtení se mimo jiné vypíše text 'Maximální adresa: 7FFF'. Za předpokladu, že vlastníte počítač PMD 85 1,2 nebo C2717 nebudete nahrávat vlastní tiskovou rutinu, odešlete nabídnutou hodnotu. Po odeslání klávesou EOL Vás program požádá o zadání data. Např: 16.8.89,EOL.

Po zadání data zadejte ještě název souboru, který budete nahrávat ('CLEN.ZAK'). Název souboru může být i prázdný ('.....'). V tom případě se nahraje první nalezený soubor. Po odeslání programu vypíše 'LOAD - Zapni magnetofon' a čeká na hlavičku souboru. Po načtení hlavičky program vypíše 'Nahrávám: CLEN.ZAK'.

Pozn.: Dále budeme vycházet ze souboru, který jsme si vytvořili v předcházející části.

Po úspěšném načtení souboru se vypíše prázdný formulář a text 'Zádná data'. Stiskněte libovolnou klávesu a bude vypsáno datum poslední aktualizace. Po dalším stisknutí libovolné klávesy se konečně spustí vlastní program, který vypíše hlavní menu obsahující tyto funkce:

" Data MGF Tisk Smazat Počet X-Třídít ?"

Nyní lze zadat první záznam. Klávesou D zvolte funkci 'Data' a z nabídnutého podmenu si klávesou V zvolte funkci 'Vložit'. Na prvním znaku první položky ('Jméno') se vykreslí kurzor. Napište jméno (Karel) a odešlete ho klávesou 'EOL'. Pro přesun na další položku můžete použít i klávesy I+> a ->. Podobným způsobem zadejte i ostatní položky. Položky, které neznáte nebo nechcete změnit, opusťte stiskem klávesy EOL (ponecháte lečky). Stiskem klávesy WRK nebo EOL na poslední položce opusťte zadávaný záz-

nam. Po přečtení právě napsaného záznamu můžete zjistit chybu, Např.: ve slově 'Novak' chybí čárka nad 'a'. To snadno opravíte funkcí 'Opravit'. Po jejím zvolení se na právě vypsáném záznamu opět vypíše kurzor. Dále pokračujte stejně jako v případě prvního zadávání. Jste-li se záznamem spokojeni, pokračujte dále.

Nyní si právě pořízený soubor seřídíte podle příjmení a jména. Vraťte se tedy do hlavního menu klávesou K (Konec). V hlavním menu klávesou X zvolte funkci 'X-Třídít'. Po zvolení funkce se smaže obrazovka a do levé části obrazovky se vypíše '000'. V této chvíli program čeká na zadání čísla položky, podle které se bude soubor třídít. Zadejte 2,EOL. Za zadaným číslem se vypíše název příslušné položky (Příjmení). Stejně zadejte i jméno a datum narození (1,EOL,3,EOL). Zadávání ukončete pouhým potvrzením čísla '000'. Podle zadaných parametrů se tedy třídění bude řídít těmito pravidly:

Záznamy se seřídí vzestupně (A->Z).

Budou-li dvě příjmení shodná, budou se záznamy porovnávat podle jmen. Budou-li i jména shodná bude se porovnávat podle data narození.

Po zadání parametrů se do spodní části obrazovky vypíše 'Čekaj'. Asi po 2 sekundách se vypíše první platný záznam již seříděného souboru. Tuto funkci si vyzkoušejte i v dalších obměnách (např. třídění podle položky 'Člen od').

Když si klávesami ->, <-, HOME, END prohlédnete soubor, zjistíte, že je skutečně seříděn.

Jednou z hlavních funkcí EVIDENCE je funkce 'Hledat'. Můžete si např. v souboru vyhledat všechny Josefy. Po stisku klávesy 'H' v podmenu 'Data' se vypíše prázdný formulář a pod ním nápis 'Vyhledávací formulář'. Do položky 'Jméno' napište 'Josef' a opusťte vyhledávací formulář klávesou 'WRK'. Tímto se stávající soubor zmenší pouze na záznamy obsahující v položce 'Jméno' slovo 'Josef'. Ostatní záznamy bude možné si prohlížet až po smazání vyhledávacího formuláře.

Můžete také potřebovat zjistit počet členů odbornosti 'Elektro'. Vyplňte patřičné vyhledávací formulář a vraťte se zpět do hlavního menu. Po stisku klávesy 'P' vypíše program počet vybraných listů.

Nyní si nahrajte data na kazetu. Nejdříve celý soubor. Aby nedošlo po pozdějším opětovém nahrání do počítače k údivu, že soubor obsahuje pouze některé záznamy, vymažte vyhledávací formulář. Vraťte se do hlavního menu a klávesou 'M' se dostanete do podmenu 'MGF', kde zvolte funkci 'Save'. Program se Vás zeptá jestli chcete nahrát 'Celý soubor' nebo 'Vybraná data'. Klávesou 'C' zvolte 'Celý soubor'. Dále budete požádáni o zapnutí magnetofonu a stisk libovolné klávesy.

Vyčleňte si ještě všechny členy odbornosti radio. Vyplňte již známým způsobem vyhledávací formulář. Zvolte funkci 'Save-Vybraná data' ('K','M','S','V'). Program nahraje na kazetu pouze záznamy obsahující členy odbornosti radio.

Další část je určena pro vlastníky tiskárny. Je v ní popsána funkce 'Tisk'. Je možné tisknout všechny vybrané záznamy, nebo jeden aktuální záznam. Tiskne se ve formátu, který je možné nadefinovat funkcí 'Definice'.

Stiskněte v hlavním menu klávesu 'T' (Tisk). Vypíše se podmenu obsahující tyto funkce:

" TISK Vybrané Aktuální Definice Konec ?"

Zvolte funkci 'Definice'. Vypíše se prázdná tisková tabulka, do které nyní zadejte formát výpisu (pořadí v kterém se bude posílat na tiskárnu). Stiskněte 'INS' a vlevo ve střední části obrazovky začne blikat otazník. Program čeká na zadání čísla od 1 do 7 (viz manuál). Zadejte 1, což znamená název položky. Potom se vypíše číslo '000' a program čeká na zadání čísla položky. Zadejte '1', 'EOL' ('Jméno'). Obdobným způsobem zadejte i další položky tiskové tabulky tak, aby vypadala takto:

```
CR LF
Číslo
CR LF
Název      Jméno
Data       <Jméno>
Mezery    001
Název      Příjmení
Data       <Příjmení>
CR LF
Název      Dat.nar.
Data       <Dat.nar.>
CR LF
Název      Adresa
Data       <Adresa>
CR LF
Název      Telefon:
Data       <Telefon:>
CR LF
```

Použijete-li nyní funkci 'Aktuální', vypíše se jeden záznam, který bude vypadat takto:

```
00001
Jméno Blanka      Příjmení Buněčná
Dat.nar. 25.04.1969
Adresa Praha 10 Strašnice Tererova 789
Telefon:422459
```

Zde je vidět, že si nemusíte vypsát všechny položky, ale jen ty, které potřebujete. Příklad ukazuje výpis jednoduché osobní evidence.

V tomto díle manuálu jste si mohli vyzkoušet práci s programem EVIDENCE. Nebyl psán jako univerzální návod. K plnému využití je potřeba důkladné prostudování manuálu i velká část vlastní fantazie a důvtipu.

OBSAH:

=====

1. Úvod	1
2. Nahrání programu a jeho spuštění	1
3. Všeobecné zásady	1
3.1. Pojmy	1
3.2. Klávesnice	2
3.2.1. Malá a velká písmena	2
3.2.2. Čeština	2
3.3. Vyhledávání	3
4. Ovládání	3
4.1. DATA	3
4.1.1. Pohyb v záznamech	3
4.1.2. Opravy v datech	3
Opravit (Editace řádku, Editace dat)	4
Přidat, Vložit, Smazat, Hledat, Konec	5
4.2. MGF	6
4.2.1. Save	6
Celý soubor, Vybraná data, Konec	6
4.2.2. Load	7
4.2.3. Merge	7
4.2.4. Hledat	8
4.2.5. Check	8
4.2.6. Jméno	8
4.2.7. Konec	8
4.3. Tisk	8
4.3.1. Vybrané	8
4.3.2. Aktuální	8
4.3.3. Definice	8
<-, ->, HOME, END	8
INS, DEL, Potet, Konec	9
4.3.4. Konec	9
4.4. Potet	9
4.5. X-Třídít	10
5. Dodatek pro programátory	10
5.1. Tisková funkce	10
6. EVIDEDIT	10
6.1. Nahrání a spuštění	11
6.2. Ovládání	11
6.2.1. Další položka	11
6.2.2. Ubrat	11
6.2.3. Save	11
6.2.4. Tisk	11
6.2.5. Konec	11
6.3. Tisková funkce	11
PŘÍKLAD POUŽITÍ EVIDENCE	12